КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

CANADIAN RANOK

UKRAINIAN FAMILY WEEKLY

Часопис для Українських Родин

ВИХОДИТЬ КОЖНОГО ТИЖНЯ У ВІВТОРОК

174 LOGAN AVENUE, EAST WINNIPEG MAN.

ЧИСЛО 142.—РІК XVIII. ВІННІПЕГ, МАН., ВІВТОРОК, 17. ЛИПНЯ, 1923. WINNIPEG, MAN., TUESDAY, JULY 17, 1923. VOL. XVIII.—No. 142.

Manitoba Parliament Library 122

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

НОВИНКИ

БРОВАРНИКИ ПРОГРАЛИ ПРИ ГОЛОСУВАННЮ В МАНІТОБІ.

При голосуванню над предложеннєм Ліги пива і вина в Манітобі велика більшість голосуючих заявилася проти предложення Ліги. Предложеннє було, щоб готельники мали право продавати пиво і вино. На пятьдесять пять округів виборчих лиш один дав більшість голосів в користь Ліги, а прочі всі округи заявилися проти. Точного справоздання голосування ще не подано. Поки що, сухі мають около 40,000 голосів більшости.

33 ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ КАРИ ЗА ЗЛОМАННЄ ЗАКОНА ТВЕРЕЗОСТИ.

В провінціональнім суді Манітоби зібрано за минувших шість місяців 33,344.75 долярів кари за зломаннє закона тверезости в цій провінції. Найбільші кари платили готельники за продаваннє пива.

ПОКАЗУЄТЬСЯ РЖА НА ЗБІЖЖЮ

В полудневім Саскачевані показується ржа на збіжжю. Взагалі цегорічні жнива показуються кращі як минулого року, в цілій западній Канаді. За яких два тижні можна буде напевно сказати, чи жнива будуть незвичайно обильні, чи середно. Залізничі компанії приготовляються до перевозу збіжжя і будують нові вагони.

ДЕШЕВШИЙ ЦУКОР В КАНАДІ

Задля обильних жнив цукрової трощі на острові Ява, має цими днями упасти ціна цукру в Канаді. Гуртова ціна за сто фунтів у Вінніпегу має бути одинайцять і пів доляра.

ПРОТИВОЄННА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ТОРОНТО.

В цілій Европі, Англії, а тепер і в Канаді мають відбутися демонстрації за загальним розоруженнєм і проти війни. Перша така демонстрація в Канаді має відбутися в Торонто, дня 28. липня ц. р. Устроює її Жіноча Ліга Мира і Свободи при помочі евангельських церков. Кличем цеї демонстрації буде: "Проч з війною, нехай настане загальне розоруженнє."

ГРІМ ЗНИЩИВ ЦІЛЕ ГОСПОДАРСТВО

З Саскатуну доносять, що ціле господарство фармера Гавшіпа з Грандори, Саск., зісталo знищене громом і вихром. Най перше ударив грім в хату і в одну мить обхопила її полумінь. Фармер з жінкою і дитиною ледви втікли з життєм. Рівночасно забрав вихор стайні, шпіхлірі і другі менші будинки. Вихор поніс великий вітрак яких вісімсот ярдів. Потім хопив велику копицю сіна і поніс її далеко на фарму. Машинерію порозкидав по цілому світі. Убив стопятьдесять курей. Свині поніс світами так, що по нинішній день їх не знайдено. Сусіди поспішили Гавшіпови на поміч, та не богато могли помогти.

БОРОТЬБА НА ПЯСТУКИ В НЮ ЙОРКУ.

Цими днями відбулася в Ню Йорку боротьба на пястуки між Американцем Вилярдом і чоловіком з Арґентини, Фірпом. Боротьба тревала всього двайцять три мінути. Фірпо почастував Вилярда в щоку так що Вилярд не міг піднестися на ноги. За цю несповна півгодинну боротьбу Вилярд дістав 120 тисяч долярів, а побідник Фірпо 80 тисяч долярів.

ФІНАНСИ В РОСІЇ ПОПРАВЛЯЮТЬСЯ

З Москви доносять, що совєтська Росія підноситься з фінансової кризи. Вісімдесять процент державних видатків буде виплачуватися з державного приходу, а на осталий недобір видасть правительство паперові гроші. Тепер совєтське правительство бє золоту монету, одначе не пустить її в обіг через якийсь час, бо боїться, щоби це золото не опинилося в кишенях рільників, котрі іще досі ховають два до три міліони давніх царських рублів. За першу половину 1923 року совєтське правительство вивезло з краю товару троха більше як ввезло до краю.

ПОВІНЬ НА УКРКАЇНІ.

На Камі сталась велика повінь, яка наробила дуже богато шкоди. Вода залила майже цілу територію заводів пермського склянного троста. В Боровій на заводі залило водою печі. Дедюхінський, Лезенський, і Березниковський заводи під загрозою затоплення. Помешкання робітників опинилися під водою. Кошти втрат і шкод не можна підрахувати. В магазинах троста було до трьох міліонів пудів соли. Мости через Зубали і Койву знищені. Вивіз вугля з Кізелівського району спинений; для для того, щоб відновити рух, треба найменше місяць. В Пашійському заводу в наслідок повені спинилась домна.

ВОРОНОВ ЗАПОВІДАЄ ВІДМОЛОДЖУВАННЯ ЖЕНЩИН

Париж, 15. липня. — Др. Сергій Воронов, московський учений, котрий був недавно в Америці і викликав в науковім світі велику сензацію, тепер оголошує, що винайшов і застосував спосіб аплікования старшим женщинам средства відмолодження так як мущинам.

АРЕШТОВАННЯ І ЗАСЛАННЯ В РОСІЇ.

Агенція "Вістник" повідомляє: В звязку з останніми арештами в Петербурзі, Москві, Харкові, Одесі й Катеринославі постановою державно-політичного управління одправлено на заслання до Томської і Іркутської губернії 480 чоловік. Більшість засланців складається з безпартійної інтелігенції й робітників соціялістів.

РАКОВСЬКИЙ НА МІСЦЕ КРАССІНА

Москва, 8. липня. — Крісто Раковський, голова совєта народніх комісарів Совєтської України, іменований головою совєтської делеґації в Лондоні на місце Леоніда Крассіна.

Леонід Крассін обіймає провід над новим комісаріятом торговлі, який утворено через злуку комісаріятів закордонної і внутрішньої торговлі.

Будьте здорові!

Берлін. — З московської комуністичної партії, як каже її звіт з минувшого року, виступило 50,000 членів.

"Ратував" голодних.

В Катеринославі засуджено до розстрілу завідуючого господарством запоріжського комітету допомоги голодним, який переводив крадіжки продуктів призначених для голодних.

СТРІЛЯЮТЬ ЯК СОБАК.

Новоселиця, Галичина, в квітні, 1923. — Коло нас нічого доброго не чути. Військо понищило нас, бо від нас рекрути не хотіли йти до війська, а люде від 24 до 40 літ не хотіли реґіструватися. Як до села прийшли "кватирмахи" та "під горою" мав счинитися бунт. Тоді польські жовніри прострілили Івана Ґалійчука, Лесевого, того, що ходив з нами до школи. Він дістав одну кулю в груди, а другу в голову. Іще жиє в шпиталі, але тяжко аби з того вийшов. Вони ранили також його молодшого брата в голову. Відтак прийшло до нас військо; одна компанія піхоти і одна шкадрона кавалерії. Кіннота стояла три дні, а піхоти пятнайцять днів. Щоденно громада мусіла платити їм два міліони мп., крім курей-яєць, хліба і ріжного збіжжя. Кромі того двайцять осіб побито тяжко і відставлено до тюрми в Коломиї. Між ними сидить Олекса Павлик і Юрко Ілюк з жінкою. Їх особливе тяжко побито, бо казали, що вони приготовлювали повстаннє.

Гідні люде через Великдень сиділи заперті і хто знає коли їх випустять. Найдяться їх воші у тім арешті, зазнають нещасливі всілякої муки від ляцьких насильників.

Так нас всіх від 20 до 40 років поасентерували і маємо кожного року йти на двомісячні "цвіченя".

АНГЛІЯ ПРОТИ ЗАБОРУ РУРЩИНИ

Премієр Великої Британії, Балдвин, виголосив цими днями в парляменті промову, в якій заявився проти забору Рурщини Французами. Заноситься на те, що коли Франція не змінить свого поступовання з Німеччиною, Англія відтягнеться від союза з Францією і окремо увійде в порозуміння з Німцями. Премієр Балдвин сказав, що Франція зробила велику помильку, коли заняла Рурщину, бо через те здеморалізувала німецький промисл і сама на тім нічого не скористала, бо від часу заняття Рурщини дістала від Німеччини далеко менше грошей як перед тим за воєнне пошкодуваннє. Здається, що буде установлена окрема комісія фінансових знатоків, яка має осудити кілько властиво годна заплатити Німеччина воєнного відшкодування.

ПОДОРЖ ЛЄНІНА

На домаганнє лікарів Ленін виїзджає в Крим, де замешкає в давній царській палаті в Лідавії. Стан його здоровля поліпшився.

250,000 за виратуваннє життя.

Лос Енджелес, Кал., 9. липня. — Пані Клара Мей Миллер, котра працює тут в одній нафтовій фірмі, одержала запис від фабриканта Теодора Тиббитса з Линн, Месс., в сумі 250,000 долярів за це, що вона виратувала його, як він топився ще малим хлопцем.

Це було тому 25 літ. Він тоді впав був з покладу корабля у воду, а пані Миллер, тоді ще панна Беквит, скочила в море в одінню і виратувала його. За це тоді вона дістала від його батька 1,000 долярів, а від канадійського правительства медаль за геройство, а аж тепер дістала в спадку по виратуваному чверть міліона долярів.

ЦЕРКОВНА РЕВОЛЮЦІЯ В РОСІЇ

З упадком царської власти в Росії потряслася до самих основ і організація православної церкви в Росії і настала там Церковна Революція, яка відграється як раз в теперішніх часах.

Церковна Революція в Росії почалася в ту хвилину, коли совєтське правительство посягло за церковними скарбами і забрало їх, щоб усмирити голод, який тоді панував у краю. Одначе це не було дійсною причиною церковної революції. Уже від давна, ще за часів царату можна було запримітити зростаюче невдоволеннє посеред православного духовенства.

Вже від віків була православна російська церква поділена і була в ній велика ворожнеча між нищим духовенством і церковною гієрархією, яка володіла ним залізною рукою безпощадно, неначе самовладний царь. Тепер прийшло до отвертої ворожнечі.

Тепер можна бачити в Росії поважних, сивобородих священників, як енергічно протестують проти всяких форм і обрядів православної церкви. Вони говорять, що ці застарілі обряди ніякого не мають значіння. Значіннє має лиш серце, яке криється поза ними.

І молоде духовенство в Росії показує свою нетерпеливість і домагається освободження. В православній церкві ведеться тепер та сама клясова боротьба, що і в Російській державі. Духовенство бореться за ту саму незалежність від церковної гієрархії, що нарід виборов собі від царату.

Яка є властиво мета Церковної Революції в Росії, годі докладно опреділити. Одні домагаються закинення обрядів і всяких церковних форм. Другі хочуть скасувати монаший стан. Треті хочуть привернути первісне християнство, та щоб духовенство працювало на ріллі. Є такі, що хочуть усунути платні служби Божі; инші домагаються свободи заключування стану супружого, инші бажають мирного пожиття з совєтським правительством, а инші ще говорять про клясову боротьбу в нутрі православної церкви. Все це вказує, що Церковна Революція в Росії є в повнім розгоні.

В теперішню пору церковна власть спочиває в руках "Червоного Духовенства." Воно захопило церковну власть силою, так само, як большевики захопили силою державну власть. Тепер воно організує нову православну церкву після бажання свого серця.

Є такі в Росії священники, котрі голосять, що комунізм а християнська ідея є одно і те саме, а капіталізм є гріхом. Инші говорять, що совєтське правительство є безбожне правительство, всеж таки це правительство надало народови свободу совісти. Тому накликують жити в мирі з цим правительством. Одначе всі вони одного домагаються, щоби православна церква зреформувалася відповідно до вимог теперішнього часу і відповідно до економічних обставин в Росії.

Годі напевно сказати, як дивляться комуністи на цю церковну революцію. Одні говорять, що ця революція в нутрі православної церкви знищить церкву, або сотворить нову, очищену церкву. Инші говорять, що коли церква поділиться, то буде менш одного ворога комуністичному правительству. Є такі, котрі надіються, що ця церковна революція сотворить ліпшу церкву.

Коли приглянутися цій справі посторонному чоловікови, то воно виглядає, неначеби це була боротьба між церквою і державою; що держава захоплює церковні скарби, а вірні боронять їх перед нахабними салдатами.

Найвища Церковна Рада назвала патріярха Тихона зрадником церкви і держави.

Ріжні церковні партії взаїмно кидають одні на одних страшні прокляття, одні одним грозять страшним пеклом, зовсім так само, як підчас соціяльної революції. Лиш ця ріжниця, що ворожі партії воюють духовним мечем.

Те, що тепер діється в православній церкві, вже не є реформою, а справдішньою революцією.

На чолі церковної революції станув монах Антонін. Його називають Керенським Церковної Революції. Він був монахом і вже від многих років обстоював за демократичний, поступовий устрій внутрі православної церкви. Він то заступив у церкві старинну церковну мову, живою російською мовою, щоб нарід міг ліпше зрозуміти відправи в церкві. За ці переміни царський уряд вислав його на вигнаннє до монастиря на десять років. Коли революція скинула царя, він зістав випущений на волю і відразу станув на чолі церковної революції. Його вибрано метрополітом Москви. Одначе церковна революція взяла инший оборот як він цего бажав, і так скоро як віддано йому найвищий уряд в церкві, так само скоро скинено його з цего уряду.

(Продовженнє на стороні 8-ій)

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНА ПОМІЧ

УСТРОЮЄ В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22. ЛИПНЯ, 1923

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК НА СТ. ВИТАЛ

НА ЯКИЙ ЗАПРОШУЄ СВОЇХ ЧЛЕНІВ, ЗНАКОМИХ, ПРИХИЛЬНИКІВ І ВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЗАГАЛ.

(Брати кару Ст. Мері'с Род, на розі Мейн і Портедж і їхати до кінця лінії)

Товариство Взаїмна Поміч досі у своїх публичних виступах всегда задоволяло наш загал. І тепер доложив заряд всяких старань, щоб цей наш перший пікнік випав як найкраще. Нашим бажаннєм є забавити наших гостей і прибавити нам нових приятелів, а може і членів.

Програма добірна. Заряд призначив на нагороди кількадесять долярів.

Будуть ріжні перегони, ставка (бейсбал), киданнє бомби, тягненнє шнура і богато инших забав.

Звертаємо увагу на дві новости в нашій програмі:

1. Вибір найкращої і найздоровіщої дитини нище двох років, призначеними до того суддями. Проситься матерей приїхати з малими дітьми і убігатися о нагороду.

2. Вибір гетьманші, через загальне голосуваннє всіх присутних.

Нагороди виплачуватиметься дарунками і грішми.

Добірний буфет буде для услуги гостей. Музика приграватиме від полудня до вечера.

Дається нагоду всім Українцям і Українкам вступити в членство Взаїмної Помочі за половину вступного.

СКЛАДАЙТЕ ВСІ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!